

FAMILIEVENLIG VILDMARK

Legepladser og træningssteder er tilpasset naturen omkring dem.

HIGHLIGHTS I HEDELAND: FUT, FUGLE OG FANTASTISK UDSIGT

Har du kun én dag i Hedeland, eller vil du bare gerne have unikke oplevelser, så er her en lille guide.

Tag en togtur

Hedeland har to jernbaner. Hedelands Veteranbane, hvis officielle navn er Industribaneklubben, og modeljernbanen på Brandhøj. Sidstrævarte er en uendørs modeljernbane, hvis vogne er så store, at du kan sidde i dem. Industribaneklubben restaurerer gamle lokomotiver og vogne fra for eksempel miner og landbrug, og de lægger selv skinner ud i Hedeland. Det giver nogle smukke og stemningsfulde togture gennem landskabet og er et godt sted at starte, hvis du vil have en introduktion til Hedelands herligheder.

Begge jernbaner kører ture med passagerer i sommerhalvåret. Se tider og priser på: <http://www.lbk.dk/> <http://brandhojbanen.dk/dk/index.htm>

Se på fugle

Blandingen af åbne arealer og trælskove har gjort Hedeland til et tilkørsstykke for fugle af enhver slags. Går du tur langs det store slettområde midt i Hedeland, kan du være næsten sikker på at se rovfulge hærge over landskabet i deres søgen efter mus og andre byttedyr. Sætter du dig ved en af Hedelands mange søer, kan du være heldig at opleve trokænder, fisketøjer, læppedykkere og vilde gæs.

Kom på toppen

Hedelands varberg er den store bakke, der kaldes Skibakken. Det er af indlysende årsager kun om vinteren, at skiflitten bliver benyttet, men bakken er ligeså populær resten af året. Er du motorist med hæng til høj puls, så er Skibakken en udfordring, du ikke må gå glip af. Og er du bare glad for flotte udsigter, er spasereturen mod toppen det hele værd. På en klar dag kan du se helt til Øresund, og du har altid et fremragende udsyn over Hedeland og Roskilde. Veteranbanens tog stanser ved Rudbjerg station tæt ved skibakken, der også er ræbo til en anden Hedelands-attraktion: Amfiteatret, hvor der er operaforestillinger om sommeren.

Der er anlagt vinterrasser i den del af Hedeland, der ligger nær landsbyen Tune syd for Roskilde.

Først var det bogstavelig talt et hul i jorden. Men så blev det noget af Danmarks mest spektakulære natur: Hedeland er et gammelt grusgravsområde, der i 1970'erne blev omdannet til en naturpark. I dag kan du køre mountainbike, fiske og fare vild få kilometer fra Roskilde centrum.

Tekst: Bine Iversen / pa-magasiner@brandnovers.dk
Foto: I/S Hedeland

På Sjælland ligger et naturområde, der ikke ligner noget andet i Danmark. Det er det heller ikke. Hedeland er kunstigt skabt, men naturen føltes faktisk vildere end de fleste andre landskaber. Måske fordi området er et vellykket forsøg på både at planlægge og lade naturen passe sig selv. De fleste, der besøger Hedeland første gang, bliver slået af landskabets variation. Her er store, stejle bakker, dybe dale, søer med sivskove og ufrøm-kommelige sumpområder. Kontrasten til markerne, der omgiver Hedeland, er slående. Men faktisk var Hedeland en gang ligeså fladt som omgivelserne.

Gruseventyr blev til naturpark

Entrepreneurante ingeniører opdagede, at undergrunden sydøst for Roskilde var fyldt med grus og sand i lige præcis den kvalitet, som en bugnende byggeindustri efterspurgte. I 1960'erne blev området gravet op og bogstavelig talt forvandlet til store huller. Men i stedet for at fylde hullerne i landskabet op igen, besluttede de omliggende kommuner at skabe et helt nyt landskab. I 1978 blev selskabet I/S Hedeland født. Mellem bakker og søer blev der anlagt stier og plantet lidt skov. Men ellers fik landskabet lov til at udvikle sig selv.

"Hedeland Naturpark er et fantastisk smukt område, varierende mellem smukke åbne vider, søer og tæt skov, hvor naturen og dyrene kommer helt tæt på," siger Henrik Stricker. Han kender Hedeland bedre end de fleste, for han har bogstavelig talt gjort naturparken til sit arbejde. Som ejer af Hedeland Mountainbike Tours er Henrik Stricker jævnligt ude at køre i det, efter danske forhold, usædvanligt bakkede landskab. De halvvilde omgivelser har både fordele og ulemper.

"Området kan for mountainbikere ikke helt sammenlignes med et dedikeret fast, afmærket spor, som kendes fra for eksempel det nærliggende 'Trekro-nerspor', fortæller Henrik Stricker.

"Hedeland er til gengæld et meget stort område på over 15 kvadratkilometer, indeholdende mere end 35 kilometer grusstier, der egner sig fortrinligt til interval- og tempokørsel," fortæller Henrik Stricker, hvis personlige favorit er den største af Hedelands bakker:

"Et af højdepunkterne er bestemt skibakken, som altid skal besejres, når man er i området. Vejen til toppen er en stor udfordring for de fleste, men den gode følelse, når man står på toppen med puls +200, er fantastisk – ligesom udsigten," fortæller mountainbikeren.

At træne i et tidligere grusgravsområde har flere fordele end bakkerne:

"Da underlaget i sagens natur er grus eller sand, er der altid gode tørre stier at køre på," siger Henrik Stricker.

Legepladser til børn og voksne

Det er ikke kun folk med trang til høj puls og halstrækkende bakker, der finder vej til Hedeland. Området er i dag også et populært udflugtsmål for børnefamilier fra Roskilde og omegn. Hedeland har sin egen veteranbane, hvor gæsterne kan blive fragtet rundt i både damptog og dieseltog. Ved jernbanens